

دعاشوقانو د ورځي لمانځل

ليکوال: محمد صالح المنجد

ژباړن: احسان ربي آنفال

۱۳۹۴ هـ. ش.

Ketabton.com

د عاشوقانو د ورځي لمانځل

(Celebrating Valentin's Day)

ليکوال: محمد صالح المنجد

ژباړن: احسان ربي آنفال

۱۳۹۴ هـ . ش .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

لړلیک

۱. د عاشوقانو/ ولنتاین د ورځې لمانځل
۲. دمینی جشن یا دعاشقانو ورځ (Festival of Love / Valentine's Day)
۳. د سینټ ولنتاین او د دې جشن تر منځ اړیکې
۴. ددې ورځې اړوند مهمې کړنې
۵. د دوی خپلې څېړنې او احصایې لاندې واقعیتونه په لاس را کوي
۶. دعاشقانو د ورځې په وړاندې د مسلمانانو کړنلاره
۷. د عاشقانو د ورځې اړوند د مسلمانو علماؤ فتویٰ
۸. په اخیږه کې درنو وروڼو ته وړاندیزونه

د عاشقانو د ورُخي لمانخل

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على محمد و آله
و اصحابه اجمعين.

الله (ع) اسلام زموږ له پاره ددين په توگه غوره كړى دى او له اسلام څخه
پرته الله (ع) ته بل دين د قبول وړ نه دى. لكه څنگه چې الله (ع) فرمايي:
"وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْحَاسِرِينَ" (١)

ژباړه: او هر څوك چې پرته له اسلام څخه بل دين ولټوي، نو له ده څخه
به هيڅكله ونه منل سي. او هغه به په اخرت كښي له تاوانيانو څخه وي.
او حضرت محمد (ص) فرمايي، چې د امت ځيني ډلي به ئې دالله (ع)
د دښمنانو پيروي كوي او ځيني ديني مراسم او عنعنات به ئې لمانځي لكه څنگه
چې د ابو سعيد الخدري (رض) په دې روايت سوي حديث كي راغلي دي:
عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ «لَتَتَّبِعَنَّ
سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شِبْرًا شِبْرًا وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ ، حَتَّىٰ لَوْ دَخَلُوا جُحْرَ ضَبٍّ
تَبِعْتُمُوهُمْ» . قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ قَالَ «فَمَنْ» (٢)

١- سورة آل عمران (٨٥ - آيت)

٢- "بخاري باب القول نبي (ص) او مسلم باب الاتباع اليهود والنصارا"

ژباړه: بې شکه چې تاسي به دهغو کسانو چې ستاسي تر مخه راغلي دي لوېشت په لوېشت او گز په گز پيروي وکړئ، تر داسي اندازې که هغوی د سمسارې وغار ته داخل سول، تاسي به هم ورپسې یاست. مور وویل: یا د الله رسوله^(ص) (مطلب دي) یهود او نصارا دي؟ هغه^(ص) وفرمایل: "بل نو څوک؟" پېغمبر^(ص) چې څه ویلي وه هغه اوس په مسلمانو هېوادو کې پېښ او دخپرېدو په حال کې دي. ډېر مسلمانان دالله^(ج) ددښمنانو پیروي کوي، د هغو دودونه عملي کوي، د هغو کړنې سرته رسوي او حتی د هغو د ځینو دیني مراسمو تقلید کوي او د رخصتۍ ورځې ئې لمانځي. دخلکو ترمنځ دغه گډ حالت او د مسلمانانو وهېوادو ته چې د کفارو دودونه په کومه په زړه پوري برغیزه او انځوریزه طریقه د ستلایټ، ټلوېزیون او انټرنیټ له لاري راننوزي، خبره نوره هم خرابه کړې ده. ډېر مسلمانان ئې په ظاهري ښکلا او ځلا خطاوتلي دي.

په اوسنیو څو کلونو کې یوه نوې پېښه چې تر مخه په مسلمانو ځوانانو کې نه لیدل کېده تر سترگو کېږي، چې هغه د مسیحیانو تقلید (د عاشقانو د ورځي لمانخل) دي. علماء او داعیان دې ته مجبوره سوي دي چې په شریعت کې ددې ورځي اړوند احکام بیان کړي، تر څو مسلمانان ئې په اړه څرگند مفاهیم تر لاسه کړي او په دې کرغېرن عمل چې عقیدې ته ئې ضرر رسوي، اخته نه سي.

اوس ددې ورځې د اصلیت، مقصد او پیل په اړه بحث او ددې ورځې په اړه د مسلمانانو کړنلاره وړاندې کوو:

د مینې جشن یا د عاشقانو ورځ (Festival of Love / Valentine's Day):

اوولس پېړۍ تر مخه چې کله په روم کې شرک خپور وو، په هغه وخت کې د نورو جشنو پرڅنگ د رومیانو یو بل جشن (فیستیوال) هم وو، چې "دمینې جشن" ئې بلئ. د رومیانو د مشرکي عقیدې له مخې دا د "روحاني مینې" یوه اصطلاح وه. د روم د مشرکینو په دې جشن (فیستیوال) پورې ځینې اسطوري هم تړلي وې. یوه له هغو څخه ئې د رومیانو دا عقیده وه، چې د روم جوړونکي "رومولوس" په دغه ورځ د شرموښي شیدې ورودلې، چې ددغه شیدو په رودلو سره دی قوي او د پوهې خاوند سو. رومیانو به دغه ورځ هر کال د فبروري د میاشتي په نیمايي کې د یو لوی جشن په توگه لمانځل. په دغه جشن کې ددوی دغه دیني دود وو، چې سپی او بزه به ئې قرباني کول، بیا به دوو (۲) قوي پهلوانانو ددغه قرباني سوي سپي او بزې په وینه خپل بدنونه لرل، او وروسته به په شیدو لمبېدل، تر څو دغه وینه ئې له بدنه پاکه سي. وروسته به یو لوی رسمي گذشت جوړ سو، چې دغه دوه ځوانان به ئې په سر کې ول، او په کوڅو کې به تېرېدل. له دغه دوو ځوانانو سره به څرمني وې، چې کله به ئې په لاره کې څوک مخ ته راغلل په هغه څرمنه به ئې وهل. رومي ښځو به ددغه رسم گذشت ښه راغلاست وایه، ځکه دوی په دې عقیده وې چې دغه کسان د شنډتوب مخنیوی او علاج کوي.

د سينټ ولنتاين^(۱) او د دې جشن تر منځ اړيکي:

سينټ ولنتاين دهغه کس نوم دئ، چي ځان ئې د عيسايي کليسا له پاره قرباني کړ. داسي ويل کېږي، چي دغه کس په (296م) کال کي د يو گوتیک قومندان له خوا د عذاب ورکولو په پايله کي مړ سو. په (۳۵۰م) کال کي پر هغه ځای يوه کليسا جوړه سوه او دده يادگار ئې راتازه او دايمي کړ. کله چي په روم کي عيسايت خپور سو، دوی د ميني په نوم د يوې مذهبي مېلې لمانځل شروع کړل. د شرکي عقيدې د "روحاني ميني" بڼه په بله بڼه واوښته چي "دميني شهيدان" ورته وويل سول. دا د سينټ ولنتاين په ياد لمانځل کېږي، چي ددوی په ادعا دميني له پاره ئې کار کاوه او له کبله ئې قرباني سو. دا د مينانو مېله هم بلل کېده او سينټ ولنتاين دميناو سپېڅلی راهب او حامي بلل کېدئ.

په دې جشن پوري اړوند ددوی يوه کرڼه دا وه، چي د هغو انجونو نومونه چي د واده عمر ته به رسېدلي وې پر يوه ټوټه کاغذ ليکل او کت به ئې د مېز پر سر په يوه لوبڼي کي کېښېدل. بيا به يو داسي ځوان چي غوښتل به ئې واده وکړي راوغوښتل سو او د کاغذ له ټوټو څخه به ئې يوه راپورته کړه. دا ځوان به د هغې انجلۍ په خدمت کي حاضر سو، چي په کاغذ کي به ئې نوم ليکلی

۱- Saint د پير او بزرگ په معنا دئ، دا چي د عيسايانو په اند ولنتاين پر عيسايت پاته سواو له دين څخه وانه

وښت، نو ځکه ده ته سينټ ولنتاين (Saint Valentin) وايي.

وو. يو كال به ئې له يو بل سره تېر كړ او بيا به ئې واده سره وكړ. كه به سره خوښ نه سول، په راتلونكي كال كي به ئې بيا پر همدې ترتيب داغه كار كاوه. عيسايي روحانيونو ددې دود پر ضد غبرگون وښاوه. دوى داسي گڼل چي دا د ځوانو هلكانو او انجونو پر اخلاقو بده اغېزه لري او په ايتاليا كي ئې (چي دغه دود ډېر په كښي عام سوى وو) له منځه يووړئ. دغه دود وروسته بيا په اتلسمه او نولسمه پېړۍ كي راژوندى سو. په ځينو غربي هېوادو كي دوكانونه راووتل چي كوچني كتابونه ئې خرخول او دا كتابونه ئې "دولتياين كتابونه" (Valentin's Books) بلل. په دې كتابو كي به د ميني شعرونه او د ميني دليک ليكلو طريقه او لارښووني ليكل سوي وي، چي بيا به هغه چا چي خپلي معشوقې ته به ئې ليک لېږئ، ددې كتاب څخه شعرونه انتخابول.

ددې ورځي د اصليت په اړه داسي هم ويل كېده، چي كله روميانو عيسايت قبول كړ، نو په روم كي عيسايت ډېر عام او خپور سو. د روم امپراتور دوهم كلاډيوس په درېيمه ميلادي پېړۍ كي دا حكم صادر كړ، چي فوځيان به واده نه كوي. ځكه د واده له كبله له جنگ څخه راگرځي. سينت ولتياين له دې حكم څخه سرغړونه وكړه او په پټه به ئې د فوځيانو ودونه وركول. كله چي امپراتور په خبر سو، دى (ولتياين) ئې په بند كي واچاوه او د اعدام په سزا ئې محكوم كړ. په بند كي د بنديوان پر لور مين سو، خو دغه مينتوب هم پټ پاته وو، ځكه چي د عيسايي قانون له مخي كشيښ او راهب له ميني او واده كولو څخه منع ول، خو بيا هم تر اوسه پوري عيسايان پر عيسايت باندي دده

(ولنتيان) د تينگ پاته کېدو په خاطر دده ډېر احترام کوي. کله چې امپراتور ده ته په دې شرط د بخښني وړانديز وکړ، چې عيسايت پرېږدي او د رومي خدايانو عبادت وکړي، دی به امپراتور ته تر ټولو نژدې کس وي او خپل زوم به ئې کړي، مگر ولنتيان دا وړانديز رد کړ او پر عيسايت پاته سو. نو له دې اسپته ئې د (۲۷۰ز) کال د فبروري د مياشتې پر (۱۴) نېټه اعدام کړ. د فبروري د (۱۵) نېټې په مابنام د لوپرکالس جشن (Festival of Lupercalis) ونيول سو او دغه ورځ ددې راهب (ولنتيان) په نامه ونومول سوه.

په "د تمدن کيسه" نومي کتاب کې ليکل سوي دي، چې کليسا يوه داسې جنترې جوړه کړه، چې هره ورځ ئې د يوه راهب له پاره خاصه کړې وه. په لندن کې د ژمي اخيره وه چې دغه ورځ راوړسېده. کله چې دا ورځ راغله، ددوی په اند په دغه ورځ په ځنگله کې مرغان يو له بل سره يو ځای سول. او په دغه ورځ به ځوانانو د هغو انجونو د کورو پر کړکيو گلان ايښوول، چې دوی به مينه ورسره درلوده.^(۱)

پاپ^(۲) د سينټ ولنتيان ورځ د (۲۷۰م) کال د فبروري د مياشتې (۱۴) نېټه د ميني جشن ته ځانگړې کړه. داچې ددې جشن په اړه پاپ ددوی مذهبي لارښوونې کوي، موږ ته د الله^(ج) دا آيت را يادوي:

1- The Story of Civilization by Will Durant, 15/23.

۲- پاپ لوی پادري يا د نړۍ والي کليسا لوی اسقف ته وايي.

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ^(۱)

ژباړه: دوی خپل عالمان او روحانيون له الله څخه ماسوا معبودان نيولي او همدارنگه مسيح د مريم زوی هم، او حال دا چې دوی ته حکم نه دی سوی پرته له دې څخه چې د يوازني الله عبادت وکړي (هغه ذات چې) له هغه څخه پرته بل معبود نسته. الله له هغه څه څخه چې دوی ئې ورسره شريکوي سپېڅلی دی.

عدي بن حاتم^(رض) وايي: "أتيت النبي صلى الله عليه و سلم وفي عنقي صليب من ذهب فقال يا عدي اطرح عنك هذا الوثن وسمعته يقرأ في سورة براءة {اتخذوا أحبارهم ورهبانهم أربابا من دون الله} قال أما إنهم لم يكونوا يعبدونهم ولكنهم كانوا إذا أحلوا لهم شيئا استحلوه وإذا حرموا عليهم شيئا حرموه"^(۲)

ژباړه: زه ونبي^(ص) ته راغلم او صليب مي په غاړه وو، پېغمبر^(ص) راته وويل اې عدي دغه بت وغورځوه او ما دا هم ځني واورېدل چې د سورة براءة دغه آيت ئې تلاوت کاوه "اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ" بيا ئې وويل: دوی ددغه احبارو او راهبانو عبادت نه کاوه، بلکي کله چې به هغو کوم

۱- سورة التوبه (۳۱ - آيت)

۲- سنن الترمذي

شى ورته حلال كړې، دوى به حلال گڼئ او كه به هغو ورته حرام كړې، دوى به حرام گڼئ.

ددې ورځي اړوند ځيني كړني:

1. دوى د نورو لويو فيستيوالونو او جشنونو په څېر په دې ورځ جشن نيسي او خوشالي كوي.
2. يوبل ته د گلاب سره گلونه وركوي، چي د مشرکينو د "روحاني ميني" او د عيسايانو د ميني سمبول دى.
3. يو بل ته كاتونه لېږي، چي پر دې كاتو د "كوپيد" عكسونه هم وي، چي يو كوچنى هلك دى، دوه وزرونه لري، غشى او لينده ورسره وي. چي دا د رومي مشرکينو د ميني خداى وو. الله^(ج) دي مور له شرک څخه وساتي.
4. په دغه كاتو كې چي دوى ئې يو او بل ته لېږي، په لنډو جملو، بيتو او نثري ټوټو سره يو او بل ته د ميني څرگندونه كوي. پر دغو كاتو باندي ځيني ټوكيز او خندونكي عكسونه او الفاظ هم وي. او ډېر كله (Be my Valentine)^(۱) جمله هم پر ليكل سوې وي. دا وروسته له هغه چي د مشرکينو له عقېدې څخه واخيستل سوه، ددغه جشن عيسايي عقیده څرگندوي.
5. په دغه ورځ په ډېرو غربي هېوادو كې د ورځي له خوا مېلمستياوي نيول كېږي او ماښام چي نارينه او ښځي ټول سره گډ او يو ځاى وي نڅا

۱- يعني "زما ولتايڼ سه"، چي دا خبره و سينټ ولتايڼ ته منسوبوي.

دعاشوقانو دورقې لمانځل

کوي. ډېر کسان خپلو مېرمنو، ملگرو او هغه چاته چې دوی ورسره مينه لري، د گلاب گلونه او چاکلېټ په تحفه کي ورکوي.

د مشرکينو د جشن اړوند پورته ذکر سوو نقطو ته چې گورو، لاندي نتيجې ته رسېږو.

1. ددې جشن ريښه د روم د مشرکينو وعقيده ته رسېږي، چې د هغو بتانو د روحاني ميني اصطلاح وه، چې دوی به د الله^(ج) پر ځای د هغو عبادت کاوه. څوک چې دا ورځ لمانځي، داسي ده لکه د شرک يو عمل چې سرته رسوي. الله^(ج) فرمايي:

"لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ"^(١)

ژباړه: هغه کسان په يقيني توگه کافران سول چې هغوی ويل همدا مسيح د مريم زوی، الله دی. حال داچې عیسی وويل: اي بني اسرائيلو (يوازي) د هغه الله عبادت وکړئ، چې زما او ستاسي رب دی. حقيقت دا دی چې که چا له الله سره شریک ونیوی نو بې شکه چې الله پر هغه باندي جنت حرام کړی دی او د هغه ځای دوېځ دی او د ظالمانو مرستندوی نسته.

١- سورة المائدة (72 - آيت)

2. په روميانو کي دا جشن په وهمي کيسو (اسطورو) او افسانو پوري تړلی وو، چي هيڅ سالم عقل ئې نه سي منلای. د مسلمان عقل خو پرېږده، چي پر يوه الله (ج) او پېغمبرانو (عليهم السلام) ايمان لري. آيا د غير مسلمان روغ او سالم عقل دا منلای سي چي د روم د ښار يو جوړونکي (مؤسس) دي د شرمونښي شيدې رودلي وي او بيا دي ده په هغه سره پياوړتيا او هونښتيا تر لاسه کړې وي؟! پر دې سربېره دا اوهام دمسلمان له عقېدې سره په ټکر کي دي، ځکه څوک چي پوهه او پياوړتيا بخښي هغه الله (ج) دئ، نه د شرمښي شيدې! دا کټ مټ له هم هغه کيسو څخه ده چي ويل به ئې: د دوی بتان دوی له شر او رمې ئې له شرمښانو څخه ساتي.

3. د روميانو د کرغېړنو مذهبي دودونو څخه يو دود دا وو، چي په دغه ورځ به ئې يو سپی او يوه بوزه قرباني کول، بيا به دوو ځوانانو په دغه وينه خپل بدنونه لړل او بيرته به په شيدو لمبېدل. دا هغه څه دي چي د هر انسان په سالم فطرت کي تغير راولي او روغ عقل ته د منلو وړ نه دي.

4. ددې جشن او د ولنتاين تر منځ د اړيکو په هکله د ډېرو منابعو له خوا پوښتني راولاړي سوي دي، او دا ئې له واقعيت څخه ليري گڼلې ده. د عيسايانو له پاره به هم دا ښه وي چي د مشرکينو له دې جشن څخه لاس واخلي، چي دوی ئې تقليد کوي. نو موږ مسلمانان خو بيا بيخي بايد ځان ځيني راټول کړو.

5. په ایټالیا کې عیسایي روحانیونو دا جشن له منځه یووړی، ځکه چې بد اخلاقي ئې خپرول او د ځوانو هلکانو او انجونو پر فکرونو ئې خراب تاثیر کاوه. نو مسلمانانو ته خو بېخي لازمه ده، چې هم خپله ډډه ورڅخه وکړي او هم نور ورڅخه راوگرځوي، تر څو د امر بالمعروف او نهی عن المنکر مسؤلیت ئې تر یو حده سرته رسولی وي.

کېدای سي یو څوک دا پوښتنه وکړي، چې ددې جشن د لمانځلو د رد له پاره څه دلیل سته؟ او یا ددې لمانځل زموږ و عقیدې ته څه زیان رسوي؟
ددې سوال له پاره کېدای سي څو جوابه ولرو:

1. په اسلام کې جشن او ورځي ئې ښکاره او عامي دي، چې هیڅ لږوالی او ډېروالی نه مني. د هغو ورځو لمانځل زموږ د عباداتو مهمي برخي دي، چې په اړه ئې هیڅ اجتهاد او شخصي نظر ته اړتیا نسته. دا ټول الله (ج) او پیغمبر (ص) موږ ته بیان کړي دي. شیخ الاسلام علامه ابن تیمیه (ح) وایي: جشنونه، ددیني مراسم او قوانینو برخه ده، چې الله (ج) ئې په اړه فرمایي:

"وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ

فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ^(۱)

ژباړه: او تاته مو کتاب په حقه نازل کړی دی دا کتاب د (هر) هغه کتاب تصدیق کونکی دی، چي له دې څخه مخکښي وو او د هغه ساتونکی دی. نو د دوی تر منځ په هغه څه چي الله نازل کړي دي، حکم وکړه او د هغه رښتینو حکمونو په بدل کښي چي تاته راغلي دي د دوی د (نفساني) غوښتنو پيروي مه کوه. ستاسي د هري ډلي له پاره مو يو شريعت او يوه روښانه لار وټاکله. که الله اراده کړې وای، نو هرو مرو به ئې تاسي يو امت گرځولي وای. خو (الله غواړي) چي تاسي په هغه شي کښي چي تاسي ته ئې درکړی دی وازمويي. نو ښېگڼو ته په بېره وردرومی. ستاسي د ټولو ورتگ د الله په لور دی. بيا به تاسي په هغه څه کي چي اختلاف مو پرې کاوه خبر کړي. په قرآن کریم کي راځي:

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ^(۲)

ژباړه: موږ د هر امت له پاره د عبادت يوه کړنلاره ټاکلې ده چي هغوی ئې پيروي کوي.

۱- سورة المائدة (۴۸) - آيت)

۲- سورة الحج (۶۷) - آيت)

دا له هم هغه اصولو څخه دي لکه د لمانځه په وخت کي مخ پر قبله درېدل، لمونځ او روژه. د کفارو په جشنو کي د برخي اخیستلو او په نورو مذهبي مراسمو کي ئې د گډون کولو هیڅ فرق نسته. ددوی د ټولو جشنو سره موافقه داسي ده لکه د کفر سره موافقه. د کفارو له ځینو کوچنیو موضوعاتو سره موافقه داسي ده لکه د کفر د ځینو برخو سره موافقه. جشنونه د هغو مشخصو شیانو څخه شمېرل کېږي، چي یو دین په پېژندل کېږي. نو څوک چي ددوی جشنونه لمانځي داسي ده لکه د کفر د یو مشخص دیني دود سره چي موافقه نسي. په دې کي شک نسته چي ددوی سره په جشنو کي برخه اخیستل څوک وکفر ته رهنمایی کوي. په دې مراسمو کي ډېره لږ برخه هم یوه گناه ده. پیغمبر^(ص) ودې حقیقت ته چي هر ملت خپل جشنونه لري اشاره کړې ده لکه څنگه چي فرمایي: "إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا، وَهَذَا عِيدُنَا" (البخاري و المسلم)^(۱) ژباړه: بې شکه چي هر قوم لره اختر دی او زموږ اختر دغه دی.

دا چي د ولنتاین ورځ (د عاشقانو ورځ) رومیانو ته ورگرځي، نه ومسلمانانو ته، نو ددې مطلب دادی چي دا خاص په عیسایانو پوري اړه لري، نه په اسلام پوري؛ نه مسلمانان په دې شریک دي او نه برخه په کېښي لري. که هر ملت خپل اختر لري لکه څنگه چي پیغمبر^(ص) فرمایلي دي: "إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا... (بخاري او مسلم)، نو بیا ددې معنا داسوه چي هر ملت باید ځان په خپلو جشنو له نورو څخه جلا کړي. که عیسایان ځان ته اختر لري او یهود ځانته،

۱- الاقتداء، (۱/۴۷۱-۴۲۷).

دعاشوقانو دورقې لمانځل

چې خاص په دوی پوري اړه لري، نو بیا هیڅ مسلمان لکه څنگه چې ددوی په دین او عباداتو کې برخه نه اخلي، داغسي باید ددوی سره په دغه ورځو کې برخه وا نه خلي.

2. د عاشقانو ورځ (د ولنتاین ورځ) لمانځل د رومي مشرکینو تقلید او مشابهت دی، تر هغه وروسته د عیسایانو سره ورته والی دی، چې اهل کتاب دي، که څه هم دا ورځ ددوی د دین برخه نه ده، خو په لمانځلو کې ئې د رومیانو تقلید کوي. دا چې موږ ته دا نه ده روا چې د عیسایانو ددین ځیني مراسم ولمانځو چې اهل کتاب دي، نو د هغه لمانځل به څنگه راته روا وي چې دوی د مشرکینو څخه اخیستي دي. د کفارو تقلید په عمومي توګه که مشرک دی او که اهل کتاب حرام دی. هغه که د دوی مذهبي او دیني مراسم دي او که دودیز او عنعنوي. ددې حراموالی په قرآن، سنت او اجماع سره ثابت دی. په قران کریم کې: الله (ج) فرمایي:

"وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ"^(۱)

ژباړه: او د هغو کسانو په څېر مه کېږئ، چې وروسته تر دې چې بنسټيزه نښانې ورته راغلې، سره خواره سول او شخړې ئې وکړې او د هم دوی له پاره لوی عذاب دی.

۱- سورة آل عمران (105 - آيت)

په احاديثوکي: پېغمبر (ص) فرمايي: څوک چې د کوم قوم مشابهت کوي له هغو څخه دی. "مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ" (۱)

شيخ الاسلام ابن تیمیه (ح) وايي: "دغه حديث مور ته دا رانيسي، چې ددوی سره مشابهت حرام دی. په داسي حال کي چې د حديث بنکاره معنا داسي ده چې څوک ددوی مشابهت کوي، هغه کافر دی." (۲) لکه څنگه چې الله (ج) فرمايي:

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ" (۳)

ژباړه: اې مؤمنانو، يهودان او نصرانيان دوستان مه نيسي. ددوی ځيني د ځينو نورو دوستان دي او هغه څوک له تاسي څخه چې (په دوستۍ سره) دوی ته مخ را وپروي، نو په رښتيا چې هغه د دوی څخه دی. بې شکه چې الله ظالمانو لره لارښوونه نه کوي.

اجماع: علامه ابن تیمیه (ح) وايي چې پر دې باندي د ټول امت اتفاق دی، چې د ثبات په وخت کي د کفارو په جشنو کي له هغوی سره گډون او تقليد حرام دی. ابن قيم (ح) وايي چې پر دې باندي د ټولو علماؤ اتفاق دی. (۴)

۱- احمد او سنن ابو داود.

۲- الاقْتداء، (۲/۷۲۲-۷۲۵).

۳- سورة المائدة (51 - آيت)

۴- الاقْتداء، (۱/۴۵۴-۷۲۲/۲-۷۲۵).

الله (ج) له کفارو سره مشابهت حرام کړی دی، دکرکي وړ ئې بللی دی او دهغه دپایلو له خطر څخه ئې په وار-وار، په مختلفو طریقو او ډېرو آیتونو کې خبر کړي یو. کله-کله ئې د کفارو دپیروي کولو او نه کولو څخه خبر کړي یو، کله ئې له هغوی او د هغوی له توطیو څخه بېرولي یو، تر څو د نظر او کړنو تر تأثر لاندې ئې رانه سو. کله-کله ئې د هغوی کړني او اخلاق راته بیان کړي دي، تر څومؤمنان ددوی له کړنو او ددوی له مشابهت څخه لیري و اوسي. په قرآن کریم کې تر ټولو ډېر د یهودو او منافقینو او وروسته بیا په ټولیزه توګه د اهل کتابو او مشرکینو د خطر په اړه خبر سوي یو. الله (ج) مور ته په قرآن کریم کې فرمایي، چې د کفارو اطاعت او مشابهت ارتداد رامنځ ته کوي او همدارنګه ئې د هغو له اطاعت، پیروي، د هغو د فکر، غوښتنو او کرغېړنو اعالو له تقلید څخه منع کړي یو.

دکفارو له مشابهت څخه مخ ګرځول او منع د شریعت له اصولو څخه ده. الله (ج) خپل پیغمبر (ص) له لارښوونو او یوه رښتیني دین سره رالېږلی دی، تر څو دا دین پر ټولو ادیانو غالب سي او دا دین ئې د بشریت له پاره بشپړ کړی دی.

"الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا"^(۱)

۱- سورة المائدة (۳ - آیت)

ژباړه: نن ورځ ما ستاسي له پاره ستاسي دين پوره كړ او پر تاسي مي خپل نعمت پوره كړ او اسلام مي ستاسي له پاره دين غوره كړي.

الله (ج) اسلام د جامع، همېشني او عالمي دين په توگه رالېږلی دی، چي د ټولو انسانانو غوښتنې رانغاړي. نو بناءً دې ته اړتيا نسته چي د كفارو تقليد او مشابهت وكړو.

له دوی سره مشابهت د مسلمان شخصیت جرح کوي، چي د ټیټوالي، پستوالي، کموالي، ضعف او ماتې احساس ورکوي، چي په پایله کي انسان دالله (ج) له مستقيمي لاري او قوانينو څخه ليري او منحرف کېږي. تجربو ثابته کړې ده، چي د كفارو توصف او له هغو سره مشابهت د انسان په زړه کي د كفارو مينه ډېروي، پر هغو ئې باور ډېروي، هغوی په دوستانو او مرستندويانو نيسي او بالاخره ئې دې ته اماده کوي چي پر اسلام، مسلمانانو، دهغو پر اتلانو، او اسلامي ارزښتونو رد وکړي او له دې ټولو څخه بې پروا سي.

3. په اوس وخت کي د عاشقانو د ورځي (د ولنتاین دورځي) هدف دا دی چي د ټولو خلکو ترمنځ مينه خپره سي. هغه که کافر وي او که مسلمان فرق نه کوي. او له كفارو سره مينه بې شکه چي حرامه ده. الله (ج) فرمايي:

"لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ^(١)

ژباړه: هيڅکله به دا و نه مومي، کوم خلک چې پر الله او آخرت ايمان لرونکي دي چې هغوی له هغو خلکو سره مينه کونکي اوسي چې د الله او د هغه د رسول مخالفت ئې کړی دی. که څه هم د هغوی پلرونه وي يا ئې زامن او يا ئې وروڼه او يا ئې ټبر او کورنۍ وي. دا هغه کسان دي چې الله د دوی په زورونو کي ايمان خوندي کړی دی او له خپل لوري د يو روح په ورکولو سره ئې دوی پياوړي کړي دي، هغه به دوی داسي باغونو ته ننباسي چې تر ونو لاندي به ئې ويالې بهېږي، په هغو کي به دوی د تل له پاره اوسېږي، الله له دوی څخه خوښ دی او دوی له الله څخه خوښ دي. دوی د الله د گوند خلک دي، خبر اوسئ چې همدا د الله گوند د بريا موندونکی دی.

شيخ الاسلام ابن تيميه^(ح) فرمايي: هيڅ داسي مؤمن نسته چې هغه دي کافر په دوستۍ ونيسي. هر څوک چې کافر په دوستۍ نيسي، هغه مؤمن نه دی. په عام ډول د يو چا مشابهت له هغو سره د ميني نخښه ده او له کفارو سره مينه حرامه ده.^(٢)

دغه مينه چې نسبت ئې د عاشقانو ورځي ته کېږي، د هغه عيسايي خيالي ميني دود راژوندی او قوي کوي، چې له نکاح څخه بهر ده او پايله ئې د زنا

١- المجادله (٢٢ - آيت)

٢- الاقتداء، (١/٤٩٠).

او بد اخلاقي څېړول دي. نو ځکه ئې عيسايي روحانيونو هم يو وخت مخالفت وکړ او دا دود ئې له منځه يووړئ، خو له بده مرغه چې بيا بيرته رامنځ ته سو. دېر ځوانان دغه ورځ ځکه لمانځي چې هغو ته ددوی د خواهشاتو د پوره کولو زمينه برابروي، خو د کفارو سره د مشابهت او د هغوی د تقليد مسئله ئې په فکر کي نه وي نيولې. خپله دې ناورين ته وگورئ، چې دوی د کبيره گناه (زنا) ارتکاب کوي او له بلي خوا د عيسايانو تقليد دی، چې د هغوی د عبادت يوه برخه ده، چې حتی کېدای سي کفر وي.

کېدای سي ځيني خلک ووايي چې ته موږ له ميني څخه محروموي. په دغه ورځ چې موږ خپل احساسات څرگندوو، په دې کي څه ستونزه ده؟ ددوی له پاره وايو:

لومړۍ- دا يوه لويه او ناوړه غلطې ده چې دوی دا ورځ د هغه مقاصدو سره-سره په دې نامه يادوي چې ددې ورځي تر شاپت دي. ودې ورځي ته چې د ميني کوم نسبت کېږي هغه يوه خيالي او افسانوي مينه ده، چې دبایفريند (Boy friend) او گرلفريند (Girl friend) سره تړاو لري. دا ددوی د جنسي خواهشاتو او اختلاط ورځ ده، چې د هيڅ شي ممانعت او مخنيوی په کسبي نسته. دوی پر هغه سپېڅلې او پاکه مينه خبره نه کوي، چې د خاوند او مېرمني ترمنځ ده. دوی د هغه مينې چې د غيري مشروع عاشق او معشوق ترمنځ ده او هغه مينه چې د خاوند او مېرمني ترمنځ اړيکي ټينگوي توپير نه کوي. دا

 د عاشقانو دورې لمانځل

جشن ددوی له پاره په دې معنا دی، چې هر څوک کولای سي خپله مینه څرگنده کړي.

دوهم- دمسلمانانو له پاره د احساساتو څرگندول د حق په معنا نه دي، چې ددې د لمانځني له پاره چې ددوی پر نظرياتو او مفکورو بناوي ورځ خاصه کړي او د جشن په نامه ئې ونوموي او يا جشن او اختر ورڅخه جوړ کړي. بڼه، نو په دې اړه څه وایاست چې دا د کفر له جشنونو څخه دی؟!!

په اسلام کي خاوند له خپلي مېرمني سره ټول کال مینه لري او له هغې سره خپله مینه په تحفو ورکولو، شعرو، نثري ویناوو، لیکنو او نورو طریقو سره څرگندوي یوازي یوه ورځ ئې نه ده ورته ټاکلې، بلکي ټول کال ورسره مینه لري.

درېیم- هیڅ دین خپل پیروان دونه میني ته نه هڅوي لکه اسلام او نه ئې تر اسلام زیات د یوه وبل د خیال ساتلو ته هڅولي دي. دا په هر وخت او هر حالت کي د تطبیق وړ خبره ده، یوازي یوې ورځي ته نه ده خاص سوې. په حقیقت کي اسلام موږ دې ته هڅوي چې ټول عمر خپل احساسات څرگند او یو له بل سره مینه وښیو. لکه څنگه چې پېغمبر^(ص) فرمایلي دي: "عن النبي صلى الله عليه و سلم قال "إذا أحب الرجل أخاه فليخبره أنه يحبه" ^(١) (قال الشيخ الألباني: صحيح)

 ١- سنن أبي داود

ژباړه: له نبي^(ص) څخه روايت دى، چې ويل ئې: څوك چې له خپل ورور سره مينه لري، نو خبر دي ئې كړي، چې زه مينه درسره لرم.

هم دارنگه ئې فرمايلي دي:

"قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُوْمِنُوا وَلَا تُوْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ »^(١)

ژباړه: نبي^(ص) فرمايي: تر هغو به جنت ته داخل نه سئ، ترڅو چې ايمان رانه وړئ او تر هغو به ايمان رانه وړئ، ترڅو چې يو له بل سره مينه ونه كړئ او ايا داسي شى در و نه بنيم چې په كولو سره ئې ستاسي تر منځ مينه زياته سي؟ سلام په خپل منځ كې اچوئ.

څلرم- په اسلام كې مينه ډېره عامه او هر اړخيزه ده، دا يوازې په يو ډول مينې پورې چې د سړي او بنځي تر منځ ده، نه ده محدوده. د مينې ډېر قسمونه دي. لكه له الله^(ج) سره مينه، له رسول^(ص) سره مينه، د رسول^(ص) له اصحابو سره مينه، له نيكو او صالحو خلكو سره مينه، له دين سره مينه او نصرت ئې، له في سبيل الله شهادت سره مينه، او داسي ډېر نور.... دا يوه ډېره لويه غلطي ده چې د مينې دونه پراخه معنا و يو قسم مينې ته رامحدوده سي.

پنځم- دا فكر غلط دى چې خلك وايي مينه له واده څخه تر مخه بڼه كار دى او دا د واقعي او ريښتيني ژوند تجربو او څېړنو ثابته كړې ده. د

١- صحيح مسلم

دعاشوقانو دورقې لمانخل

قاهرې د پوهنتون له خوا څخه په ترسره سوې څېړنه کې چې د "دوديز ودونه او د ميني ودونه" تر نامه لاندې ترسره سوي ده لاندې حقايق را سربېره کوي: هغه ودونه چې د ميني له مخې ترسره سوي دي ۸۸٪ سلنه پېښې ئې په ناکامۍ پای ته رسېدلي دي. يعنې د بريا اندازه ئې تر ۱۲٪ سلني ډېره نه ده. مگر هغه ودونه چې عنعنوي او دوديز^(۱) ئې بولي ۷۰٪ سلنه ئې بريالي سوي دي. يا په بله وينا د دوديزو ودونو د بريا اندازه دميني تر ودونو شپږ(۶) واره زياته ده.^(۲)

راسئ اوس د غربي ټولنو حالت ته چې د عاشقانو ورځ په کښي لمانخل کېږي يوه کتنه وکړو او ددې پوښتنه وکړو، چې په هغه ټولنو کې د ودونو حالت څه ډول دی. آيا دا ډول لمانځني د خاوند او مېرمنې تر منځ پر متقابل محبت مثبتې اغېزه لري او که نه؟

د دوی خپلي څېړني او احصائې لاندې واقعيتونه په لاس راکوي:

۱- دامريکا په يوه څېړنه کې چې په (۱۴۰۷س./۱۹۸۷ز. کال) کې ترسره سوې ده، ښيي چې ۷۹٪ سلنه خلک خپلي ښځې وهي په خاصه توگه هغه چې ودونه ئې ورسره کړي وي!^(۳)

۱- يعنې هغه ودونه چې د کورنۍ په خوښه او مصلحت سرته رسېږي.

2- Risaalah mu'minah, p.255

3- Al-Qabas newspaper, 15/2/1988.

۲- يوه څېړنه چې د امريکا د عصبي روغتيا ملي دفتر^(۱) له خوا تر سره سوې ده، ښيي چې:

● هغه ښځينه ناروغان چې بېړنيو اطاقو ته ځي ۱۷٪ سلنه ئې د خپلو خاوندانو او يا نارينه ملگرو (boyfriends) له خوا وهل سوي دي.

● هغه ناروغان چې تر مخه لږ تر لږه يوار د تداوي په موخه روغتون ته تللي دي، ۸۳٪ سلنه ئې د وهلو له سببه دي. څېړنه ورپسې زياتوي چې ډېري داسي ښځي هم سته چې روغتون ته د علاج له پاره نه ځي، بلکي په خپله په کور کي تداوي کوي.

۳- دمعایناتو له پاره د مرکزي امريکا نمائندگي^(۲) يو راپور ښيي چې د امريکا په يو ځای نه يو ځای کي په هرو اتلسو (۱۸) ثانيو کي يوه مېرمن د خپل خاوند له خوا وهل کېږي.

۴- په امريکايي تايم (Time) مجله کي راځي چې په شپږ ميليونه هغه ښځو کي چې وهل کېږي، تقريباً څلور زره (۴۰۰۰) ئې مري.

۵- د جرمني په يوه څېړنه کي ښوول کېږي، چې له کاله يو لک (۱۰۰،۰۰۰) ښځي د خپلو خاوندانو او هغه سر يو له خوا د روحي او فزيکي جبر سره مخ کېږي، چې دوی ورسره ژوند کوي. اصلي شمېره ئې کېدای سي يو ميليون ته ورسېږي.

1- National American Office for Mental Health

2- Central American Agency for Examination [FPT].

٦- په فرانسه کې تقريباً دوه ميليونه ښځې له وهلو سره مخ کېږي.

٧- دبرطانيې په يوه نظريوښتنه^(١) کې چې اووه زره (٧٠٠٠) ښځو برخه پکښې اخيستې وه، ٢٨٪ سلنو ئې ويل چې د خپلو خاوندانو او نارينه ملگرو (boyfriends) له خوا تر حملې لاندې راغلي دي.

نو دې ته په کتو سره څنگه باورکولای سو، چې د عاشقانو ورځ د واده کولو له پاره گټوره ده؟ اصلاً حقيقت دادئ چې دا ازادۍ او فساد ته يوه بلنه او د ناروا اړيکو يوه بڼه ده.

هغه خاوند چې په ريښتيا له خپلې مېرمنې سره مينه لري، ودې ورځې ته هيڅ اړتيا نه لري، چې د ده مينه ور په ياد کړي. دی له خپلې مېرمنې سره همېشه او هر وخت مينه کوي.

دعاشقانو د ورځې په وړاندې د مسلمانانو کړنلاره:

له پورته بحث څخه د عاشقانو د ورځې په وړاندې د مسلمانانو کړنلاره بايد واضح وي.

١- د پورته ښوول سوو ثبوتونو له مخې چې د کفارو د جشنونو لمانځل حرام دي، مسلمانان بايد نه دا ورځ خپله ولمانځي، نه له نورو سره په دې مراسمو کې گډون وکړي او نه بايد ورته حاضر سي.

1- Opinion poll

الحافظ الذهبي^(ح) وايي: که عيسايان ځان ته جشن ولري او يهودان ځان ته چې يوازي په دوی پوري اړه لري، نو مسلمانان بايد ددوی په مذهبي لارښوونو او عباداتو کي برخه وانه خلي.^(۱)

ځکه د سلفو صالحينو يو اصل د الولاء والبراء وو، دا پر هر هغه چا چې د لاله الا الله محمد رسول الله کلمه وايي، واجب ده چې ددې اصل پيروي وکړي. نو دی بايد له مؤمنانو سره مينه او له کفارو څخه کرکه وکړي، مخالفت ورسره وکړي او له هغو څخه جلا سي. دی بايد په دې پوه سي چې دا به دده له پاره د بې شمېره گټو سبب وگرځي او فقط ساده مشابهت هم دده له پاره د يو لوی خطر سبب گرځي. پر دې سربېره کله چې يو مسلمان د کفارو تقليد کوي دا تقليد او مشابهت کفار خوشاله کوي او زړونه ئې له خوښيو ور ډکوي او دا د مسلمانانو په زړونو کي له کفارو سره مينه او محبت ډېروي. که يوه مسلماننه انجلی دا ورځ په دې خاطر لمانځي، چې مارگریت، هيلري او يا بل څوک ئې تجليلوي، بې شکه چې دا کرکه له دې حقيقته پرده پورته کوي، چې دا انجلی ددوی پيروي او ددوی کرني تائيدوي. په داسي حال کي چې الله^(ج) ئې په اړه فرمايي:

"يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ"^(۲)

۱- تشبه الخسيس بأهل الخميس، ملجلة الحكمة، ۱۹۳/۴

۲- سورة المائده (۵۱ - آيت)

ژباړه: ای مؤمنانو، یهودان او نصرانیان دوستان مه نیسئ ددوی ځیني دځینو نورو دوستان دي او هغه څوک له تاسي څخه چې (په دوستۍ سره) دوی ته مخ راوړوي، نو په رښتیا چې هغه ددوی څخه دی. بې شکه چې الله ظالمانو لره لارښوونه نه کوي.

ددوی د تقلید او مشابهت یو ناوړه تأثر دا دی چې ددوی د پښت، حمایت او ددوی پیروي نښي. نو دا به د یو داسې مسلمان له پاره څنگه مناسبه وي، چې په هر رکعت کي دا وایي چې: "أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۵) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ (6) غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ"^(۱) ژباړه: موږ ته نېغه لار وښه (۵) د هغه کسانو لاره چې تا پېرزوینه پر کړې ده (۶) نه (دهغو لار) چې قهر پر سوی او نه (دهغو) چې لار ورکي دي.

احصائېي دا نښي چې په عامه توگه د عاشقانو ورځ یوازي او یوازي د کریس میس (Christmas) ملاتړ کوي. نو دا ښکاره خبره ده چې د مینې جشن د نصرانیانو له جشنونو څخه دی او یوازي او یوازي د کریس میس (Christmas) ملاتړ نښي، چې د عیسی مسیح^(ع) د پیدایښت د ورځي لمانځنه ده. نو دا د مسلمانانو له پاره روا نه ده چې د دغې نېټې په لمانځنه کي برخه ورسره واخلي، روا ځکه نه ده چې موږ پر دې امر سوي یو چې له کفارو سره د هغوی په دین، دود او نورو رسومو کي چې په ځانگړې توگه په دوی پوري اړه لري برخه وانه خلو؛ چې دا په قرآن، سنتو او اجماع سره ثابت ده:

۱- سورة الفاتحه (۵-۶-۷ آیتونه)

۲- دکفارو په لمانځغونډو کې باید گډون ونه سي، ځکه دا د کفر له عنعناتو څخه دي، نو له دوی سره مرسته او ددوی د کړنو تائید له دوی سره د کفر په ښکاره کولو او خپرولو کې د تائید په معنا دی. اسلام خپلو پیروانو ته ددې اجازه نه ورکوي چې کفر تائید کړي او یا له نورو سره د کفر په خپرولو کې مرسته وکړي. شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) وايي: د مسلمانانو له پاره له کفارو سره په ځانگړو لمانځغونډو کې گډون او له دوی سره مشابهت ناروا دی. هغه که په خوراک، لباس، حمام، اورلگوني او ورځني ژوند کې وي او که په عبادت کې، توپیر نه لري. لنډه داچې، پر مسلمانانو لازمه ده چې نه یوازې باید په دغه ورځ ددوی رسومات تر سره نه کړي، بلکې دا ورځ باید د یوې عادي ورځې په توگه وگڼي. (۱)

۳- مسلمان نه یوازې دا چې باید له نورو مسلمانانو سره ددې ورځې په لمانځلو کې مرسته ونه کړي، بلکې هغه باید ور څخه را وگرځوي. ځکه د مسلمانانو له پاره د کفارو د جشن ورځې لمانځل یو کرغېرن او ناوړه عمل دی، چې باید مخالفت ورسره وسي. شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) وايي: لکه څنگه چې موږ باید دا ورځ ونه لمانځو همداسې باید نور مسلمانان هم ددې ورځو له لمانځلو څخه راوگرځوو. (۲)

۱- مجموعة الفتاوى لشيخ الاسلام ابن تیمیه ۲۵/۳۲۹.

۲- الاقتداء، (۲/۵۱۹-۵۲۰).

د ابن تیمیه^(ح) د وینا پر اساس مسلمانو تجارانو ته د عاشقانو د ورځي د تحفو، ددې ورځي له پاره د ځانگړو کالیو، د سرو گلونو او هر هغه شي چي ددې ورځي اړوند وي، کار و بار نه دی روا. همدارنگه دا هم نه ده روا چي ددې ورځي اړوند تحفه څوک ومني، ځکه ددې په منلو سره دا ددې ورځي د تائیدولو ښکارندويي کوي.

يو داعي ويل، چي موږ په يو مسلمان ملک کي د گلانو و يو دوکان ته ولاړو، دا چي دا دوکان ددې ورځي له پاره خونه ترتيب سوی وو، موږ گوته په غاښ ورته پاته سوو. دوکان ته دننوتو ځای ټول په سره غالی فرش وو، اعلانات ئي ټول په سره رنگ او ټول دوکان ئي په سره رنگ ښايسته کړی وو. موږ د دوکان له يوه کارکوونکي څخه پوښتنه وکړه، چي د دوکان له پاره ئي ددې ورځي په خاطر ولي دونه خواري کړې ده. دوکاندار په جواب کي راته وويل چي دا ئي د خلکو د ډېرو غوښتنو په خاطر داسي ترتيب کړی دی، چي اماده گي ئي له ډېره وخته راهيسي شروع سوې وه. بيا داعي وويل دا چي زه نوی مسلمان سوی وم او عيسايت مي پرې ايښی وو، په دې ډېر حيران سوم. (دا چي دا داعي له مسلمانېدو څخه تر مخه په دې پوهېدی، نو څنگه به څوک ووايي چي دا د مسلمانانو کار دی نه د عيسايانو؟! نور ډېر دوکانونه هم وه، چي د گلاب په سرو گلونو ښکلي سوي ول او په ډېره لوږه بيه به ئي خرڅول. يوه ښځينه داعي ښځينه زده کوونکو ته چي د درس په سالون کي سره راټولي سوي وې ورغله. دغه ښځينه داعي ددې په ليدو بې زړه او وېرېده

چي له هري زده كوونكي سره به په سره رنگ يوشی خامخا موجود وو. له يوې سره به د گلاب سور گل وو، د بلي زده كوونكي به پورنی سور وو، له بلي سره سور دسپال وو، دبلي به بسته سره وه او حتی جرايي ئې هم سرې وې. د داسي مسلمانو انجونو له پاره افسوس دئ!! چي په داسي ورځو ددوی په منځ كې داسي كړني هم سرته رسيري لكه:

الف- د بنځينه زده كوونكو له خوا د خپلو ملگرو پر راسته لاس پټی تړل.
ب- ددې ورځو په مناسبت سور رنگه لباسونه (كالي، بوتونه، د وربښتانو كيتكان او نور...) اغوستل. دا خو دونه ډېر سوي دي، چي تېر كال مورډ يوې ټولگۍ ته ولاړو هلته ټولو زده كوونكو سور رنگه لباسونه اغوستي ول، سړي به داسي فكر كوي چي دا ددوی رسمي لباس دئ.

ج- سور رنگه بوغياني چي د "I love you"^(۱) الفاظ ورباندي ليكلي وي او اكثره وخت ئې د درسي ورځي په اخير كې داسي ځای ته راوړي چي د استادانو له سترگو ئې نيهام وي.

د - نومونه او زورونه او يا د نوم لومړي توري ئې پر لاسو كښلي وي.
ه- په دې ورځ د گلاب سره گلونه پاشل.

د فيبروري پر ۱۴ يوه ډله انجونې خپلي ټولگۍ ته په داسي حال كې ننوتلې، چي د ټولو د لباس يوه برخه نه يوه برخه په سره رنگ وه او سور ميك آپ (Make up) ئې ورسره كړی وو، او پر مخونو ئې زړه ته ورته سټيكران

۱- يعني زه مينه درسره لرم.

منبلولي وه. يو بل ته ئې د سره رنگ ډالۍ ورکولې او په خورا ولولو سره ئې يو بل بڼکولولې، يا په بله وينا دوی د ولتايڼ ورځ (دعاشوقانو ورځ) لمانځل. دا پېښي دمسلماني نړۍ په پوهنتونو کې رامنځ ته کېږي، په داسي حال کې چې دا هم اسلامي پوهنتونونه دي.

په لېسو کې ددې په ليدو دسړي سد کار پرېښوئ، چې زيات شمېر انجونو د اعلى کیفیت سره گلان راوړي ول، سنگار او غوږ والي ئې په سره رنگ وه او يو بل ته ئې تحفې ورکولې او ددې ورځې د لمانځلو په مناسبت ئې په خورا جوش او خروښ سره روغېر کاوه.

په موسوعة العربية^(۱) کې راځي چې د عاشقانو د ورځې له پاره خاص دودونه سته، لکه پر کاتونو د ميني اشعار چاپول او بيا دوستانو او هغه کسانو ته ورکول، چې دميني ادعا ئې کوي. ځني کسان پر دغه کاتو توکيز عکسونه رسموي او پر دغه کاتو تر ټولو عام د "Be My Valentine" الفاظ ليکلي وي. په دې ورځو کې اکثره وخت مېلمستياوي جوړوي او دخپل ډول نڅاوي کوي. حتی اروپايان تر اوسه پوري دا ورځې لمانځي. په برطانيه کې دگلانو پلورنه دوه ويشت (۲۲) ميليونه پاونده ته رسېدلې ده، په دې ورځ خورا ډېر چاکلېټ ضايع کېږي او کمپنيانې په خپلو ويب پاڼو کې ددې ځايو اعلانونه ورکوي.

د عاشوقانو ورځ يو شمېر عربي هېوادو ته هم رسېدلې ده او حتی د اسلام مرکز (د عربو جزيره) هم نه ده ورڅخه خلاصه. ددې ورځې لمانځنه وهغو ټولنو ته هم رسېدلې چې موږ ئې هيڅ فکر نه کوئ، چې دا لېونتوب به هلته هم خپور سوی وي. په رياض کي د سرو گلابو بيه په خورا لېونتوب سره لوړېږي، تر داسي اندازې پوري چې ديوه گلاب بيه شپږدېرش (۳۶) ريال (۱۰ ډالره) ده، په داسي حال کي چې له دې ورځي څخه تر مخه ئې بيه پنځه ريال وي. ددې ورځي له پاره دکانداران دخپلو دوکانونو په بنايسته کولو کي سيالي سره کوي او همدارنگه په کورو کي هم خلک دخپلو کورونو پر کرکيو د گلاب سره گلونه څړوي.

په ځينو خليجي هېوادو کي دوکانونه، مغازې او هوتلونه د عاشوقانو د ورځي لمانځلو ته خاص ترتيبات نيسي. اکثره مغازې او تجارتي مرکزونه په سور رنگه توکو پوښل سوي وي. د خليج تر ټولو ښه هوتل له بوغيانو او ناوکيانو څخه ډک وو. د ميني د جشن او د مشرکانو د خيالي کيسو د دودونو په مناسبت ئې رستورانټ د "کوپيد" په ډراماتيکو توکو ودلې وو. کوپيد په رومي افسانوي کيسو کي د ميني خدای گڼل کېږي، چې تقريباً برېښ او په لاس کي ئې غشی او لينده وي. د هوتل کارکوونکو په دې پسي کتل چې د حاضر و خلکو له منځه ښاغلی ولنتاين او مېرمن ولنتاين انتخاب کړي!!

کم بيه رستورانټونه هم دا ورځ په خپل ډول او طريقه سره لمانځي. ځيني ئې د خپلو معمولي لوبو پر ځای له زړه ته ورته لوبو څخه کار اخلي، سرميزی

دعاشوقانو دورقې لمانځل

ئې له سره رنگه کتان څخه جوړې کړې وي، او پر هر مېز ئې د نارينه وو له پاره د گلاب يو سور گل ايښی وي، ترڅو خپلې معشوقې ته ئې ورکړي. په دغه وروستي واري د عاشوقانو د ورځې لېونتوب په کويټ کې د يوه ډالۍ خرڅوونکي له خوا پيل سو.^(۱) نوموړي دوکاندار ژوندۍ فرانسوی سوي گاني راوړي وې چې ډېرې کوچنۍ دي او سرې سترگې لري. دغو سويگانو ته ئې کوچنۍ نيکپايانې ورتړلي او په کوچنيو صندوقچو کې ئې اچولي وې، چې د ډالۍ په ډول ورکول کېدې. مور بايد له دې ټولو شيانو سره مخالفت وکړو او ددې مسؤليت زموږ د ټولو دی.

۴ - مور بايد د عاشوقانو د ورځې مبارکي چاته ورنه کړو، ځکه چې دا نه د مسلمانانو اختر دی او نه ئې کومه سپېڅلې ورځ ده. که کوم مسلمان ته ددې ورځې مبارکي ورکړل سي، بايد جواب ئې ورنه کړي. ابن قيم^(ح) وايي: کفارو ته د منسوبو ورځو مبارکي د مسلمانانو له پاره په اجماع سره حرامه ده. په داسې ورځو کې چې ددوی جشنونه، مېلمستياوي، او نور وي هغوی ته مبارکي ويل او له پاره ئې د هغه ورځې نېکمرغي غوښتل که څه هم څوک وايي چې دا له کفر څخه خالي ده، بياهم حرامه ده. دا داسې ده لکه يو چاته چې صليب ته د سجدې کولو مبارکي ورکوي. ددې ورځو مبارکي د الله^(ج) په نزد د شرابو تر مبارکۍ، زنا او قتل ډېره بدتره ده. ډېر هغه کسان چې په زړه

۱- دغه ليکنه په ۱/۱/۲۰۰۵ نېټه خپره سوي ده.

کي ئې و دين ته احترام نه وي دا ډول کرني تر سره کوي، په داسي حال کي چي د خپلو کرنو په زيان نه پوهېږي. څوک چي و چاته د گناه، بدعت او کفر مبارکي وايي، په لوی لاس ځان د الله (ج) د قهر او غضب مستحق گرځوي.^(۱)

مور بايد هغه مسلمانانو ته چي د کفارو له خوا خطاوتلي دي ددې ورځي اصليت او د کفارو نور جشنونه ورته واضح کړو او دا ور وښيو چي مسلمانان بايد خپل ځانونه د خپل دين په ذريعه راپبل کړي او خپله عقیده له ټولو مضرو شيانو څخه خوندي وساتي. دا بايد مسلمان امت ته وښوول سي چي څه خیر او څه شر دی، تر څو له شره ځان وساتي او خیر خپل کړي.

د عاشقانو د ورځي اړوند د مسلمانو علماؤ فتوی:

د شيخ محمد بن صالح العثيمين فتوی:

پوښتنه: په دا وروستيو کي د عاشوقانو د ورځي لمانخل خورا ډېر سوي دي، په ځانگړې توگه په بنځينه زده کوونکو کي. دا عيسايي رخصتي ده، چي په دغه ورځ ټول سور رنگه لباسونه اغوندي، سور رنگه بوتونه په پښو کوي او يو وبل ته د سره رنگ گلونه ډالۍ کوي.... هيله لرو چي ددې ورځي د لمانځني اړوند ځيني احکام راسره شریک کړئ. او په دې اړه مو مسلمانانو ته څه مشوره ده؟ حفظک الله.

۱- أحكام أهل الذمة، ۱/۴۴۱-۴۴۲.

جواب: د عاشوقانو د ورځي لمانخل له څو جهتونو څخه ناروا دي:

- ۱- دا يو بدعت دى، چي په شريعت كي هيڅ اساس نه لري.
- ۲- د خلكو زړونه او فكرونه په عبث شيانو اخته كوي، چي د ديني لارښوونو خلاف عمل دى، (الله^(ج) دي هدايت ورته وكړي). نو په دغه ورځ هره هغه كړنه چي ودې ورځي ته ئې نسبت كېږي روا نه ده. هغه كه په خوږو كي وي، كه په چنباك، لباس، ډالۍ وركولو او نورو كي وي. مسلمان بايد په خپل دين ووياري، دونه كمزورى بايد نه سي چي د هر چا په چغو او نارو پسې ځي. الله^(ج) دي موږ ټول مسلمانان له پتو او ښكاره فتنو څخه وساتي او الله^(ج) دي قوت راكړي. الله^(ج) تر ټولو پوه دى.

د عاشوقانو د ورځي اړوند د شيخ عبدالله بن عبدالرحمن بن جبرين فتوى: پوښتنه: دا د ميني جشن يا د ولنتاين ورځ (د عاشوقانو ورځ) په هلكانو او انجونو كي ډېره عامه سوې ده. "ولنتاين" د يوه عيسايي راهب نوم دى، چي عيسايان ئې خورا ډېر احترام لري، او دغه ورځ هر كال د فبروري پر څورلسمه (۱۴) لمانځي، چي يو وبل ته ډالۍ او د گلاب سره گلونه وركوي او سره لباسونه اغوندي. ددې ورځي او په دې ورځ يو بل ته د ډالۍ وركولو احكام څه دي؟ الله^(ج) دي په نېكۍ سره اجر و نه دركړي.

جواب: اول خو دداډول جشنو لمانخل ځكه روا نه دي، چي بدعت دى او په شريعت كي هيڅ بنياد نه لري. او بل د حضرت عايشې^(رض) په روايت سوي حديث كي راځي چي رسول^(ص) فرمايي:

"عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- "مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ"^(۱)

ژباړه: د عائشې (رض) څخه روايت دى، چې پېغمبر (ص) وفرمايل چا چې زموږ په دين كې دداسې شى خبر وركړ، چې هغه زموږ په دين كې نسته، نو هغه رد دى.

دوهم، دا د كفارو سره د هغوى په جشن لمانځلو، سپېڅلو ورځو او د هغوى په ديني رسمو كې مشابهت او تقليد دى. په حديث شريف كې راځي: "مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ"

ژباړه: څوك چې د كوم قوم مشابهت كوي، له هغو څخه دى.

درېيم، ټولې هغه كړنې چې ددې ورځو له سببه رامنځته كېږي، لكه ددې ورځې مېلمستياوي، عبث او بې ځايه لوبې، غزلي ويل، سروز، بې حيايي، سپين سترگي، بې ستري، بداخلاقي او خپل سريتوب، د نارينه وو او ښځو اخطلاط (گډون)، د نامحرمه په وړاندي د ښځو څرگندېدل او نور ټول حرام كارونه دي، چې انسان د بداخلاقي پر لور رهنمايي كوي. نو دا بايد دساتېري له پاره بهانه نه كړو او نه ددې ادعا وكړو، چې له خپل ټاكلې حد څخه تېرى نه كوو، او نه دا ددې له پاره مناسبه ده. له چا سره چې د ځان پروا وي هغه بايد له دې گناوو او ټولو هغه اسبابو څخه چې ودې كړنو ته ئې راکاږي ځان وژغوري.

دعاشوقانو دورقې لمانځل

بناءً ددې ډاليو او گلونو خرڅول هم روا نه دي. که چيرې يو څوک په دې پوه سي چې رانيونکي دغه ورځ لمانځي او يا دغه توکي دې ورځي ته د احترام په خاطر د تحفي په توگه يو چاته ورکوي، خرڅونکي ئې ځان بايد په گناه ورسره شريک نه کړي. والله اعلم.

د اللجنة الدائمة ټولني فتوى:

ددې ورځي په اړه د اللجنة الدائمة ټولني څخه هم پوښتنه وسوه چې: ځيني خلک د عيسوي کال د فبروري د مياشتي خورلسمه (۱۴) نېټه د ميني د ورځي (دعاشوقانو دورځي) په توگه لمانځي، چې په دغه ورځ يو بل ته ډالي او سره گلونه ورکوي، سره لباسونه اغوندي او يو بل ته ددې ورځي په مناسبت مبارکي وايي. ځيني بيکري والا داسي خوراکي شيان جوړوي چې سور رنگ لري او پر هغه باندي ئې زړونه نقش کړي وي او ددې ورځي اړوند د اماده کړو شيانو اعلانونه ورکوي. په دې اړه ستاسي فکر څه دي؟

د اللجنة الدائمة ټولني جواب:

دمسلمانانو له پاره دغه او دغه ته ورته لمانځغونډي لمانځل حرام دي. هغه که په خوراک، چنباک، رانيولو، خرڅولو، جوړولو، سمولو او برابرولو، اعلاناتو کي وي، او که په بله هره طريقه وي. ځکه ټول هغه څه چې له نورو سره په گناه کي مرسته کوي، هغه د الله^(ج) او رسول^(ص) نافرمني او په وړاندي ئې تېري دي. لکه څنگه چې الله^(ج) فرمايي:

"وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبُرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ"^(۱)

ژباړه: او په نېکۍ او تقوی کښې (يو له بل سره) مرسته وکړئ او په گناه او ظلم کښې مرسته مه کوئ او له الله څخه وپېرېږئ. بې شکه چې الله سخت عذاب ورکوونکی دی.

نو مسلمانان باید په قرآن او سنتو منگولي ټینګې کړي او خپل ټول کارونه ئې په رڼا کې تر سره کړي. په خاصه توګه د فتنو او فساد په وخت کې. ډېر احتیاط باید وسي چې د هغو کسانو په فتنه کې ونه لوېږي چې بې لاري سوي او د الله^(ج) غضب پر سوی دی او نه د هغو کسانو په فتنه اخته سي چې نه الله^(ج) ته هیله لري او نه اسلام ته احترام. مسلمانان باید له الله^(ج) څخه پنا وغواړي او په ټینګه ئې د هدایت غوښتنه وکړي. له الله^(ج) څخه ماسوا نه هدایت د چا په لاس دی او نه پر حقه لار د ټینګ پاته کېدو توان. یوازي الله^(ج) قوي او قادر ذات دی.^(۲)

په اخیره کې درنو وروڼو ته لاندې وړاندیزونه لرو:

۱- باید له خپلو مسجد امامانو څخه غوښتنه وکړو، چې خلکو ته ددې ورځې په اړه بیان وکړي او له زیانونو څخه ئې خبر کړي. ددې ورځې اړوند

۱- سورة المائدة (۲-آیت)

۲- اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والافتاء.

دعاشو قانو دور قې لمانخل

معلومات بايد له خپلو مسجد امامانو سره شريك كړو او دا ورځ ور وښيو. او د اللجنة الدائمة تولني دفتوی يوه كاپي او د شيخ محمد العثيمين فتوی ور كړو. كونسېن بايد و كړو چي د خپلو امامانو سره ددې ورځي اړوند خبره شريكه كړو. خامخا به ددې موضوع په لوستونكو كي مسجد امامان وي، نو ددې په لوستلو ئې دا پر ذمه پاتېري چي بايد خلگو ته ئې ورسوي.

۲- هر استاد بايد خپل زده كوونكي ددې ورځي له اصليته خبر او له تاوانونو څخه ئې وپېروي، كه نه د الله (ج) په وړاندي به سبا دوی مسؤل وي. استادان بايد ددې وضاحت وكړي، چي د داسي ورځو لمانخل په اتفاق سره حرام دي. له دې څخه چي څونه ژر خلك خبرېري هغونه ئې گټه ډېره ده.

۳- مسؤل كسان بايد هغه دوكانونه په نښه او بند كړي، چي ددې ورځي په مناسبت ډالۍ او تحفې خرڅوي او يا ئې په گلونو پوښي.

۴- هر كس بايد د خپلي كورنۍ ټول غړي په دې خبر كړي. د چا ورونه او خوندي چي په ښوونځيو كي دي بايد په دې موضوع ئې خبر او وپېروي، ځكه ډېر خلك ددې ورځي په اړه معلومات نه لري او نه ئې په حقيقت پوهېري. الله (ج) دي ټول مسلمانان له هر ډول شر او فتنو څخه هغه كه ئې له خپلو ځانو څخه دي او كه ئې د دښمنانو دسيسې او توطيې دي وساتي. بې شكه چي الله (ج) ښه اورېدونكي او دعا قبلوونكي دي.

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه محمد و آله و اصحابه اجمعین

Celebrating Valentin's Day

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English